

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 144

van **CHRIS JANSSENS**

datum: 31 oktober 2014

aan **LIESBETH HOMANS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

*Interfederaal Centrum voor gelijke kansen en bestrijding van discriminatie en racisme -
Uitspraken directeur*

Recentelijk raket de Franstalige publieke tv-zender RTBF een facebookbericht op van huidig federaal staatssecretaris voor Asiel en Migratie Theo Francken, dat al dateert van 2011 en als volgt luidt: "(...) mag ik even uitdagend stellen dat ik me wel iets kan voorstellen bij de economische meerwaarde van de Joodse, Chinese en Indiaanse (sic) diaspora, maar minder bij de Marokkaanse, Congolese en Algerijnse. Of is dat te aanbrand?"

In de pers (De Standaard, 16 oktober 2014) reageerde Jozef De Witte, directeur van het interfederaal Centrum voor gelijke kansen en bestrijding van discriminatie en racisme, op het bewuste facebookbericht van de staatssecretaris. De directeur noemde de uitspraak "op het randje" en stelde: "Hij zit in de buurt van de stereotypering van bevolkingsgroepen, typisch een fenomeen dat kan uitmonden in discriminatie en racisme. Francken moet dus meer tekst en uitleg geven en duidelijk maken wat hij bedoelt. Is hij de staatssecretaris van Migratie of enkel van sommige migranten?" De directeur voegde eraan toe: "De N-VA nam een deel van de achterban van Vlaams Belang over en moet met die gegevenheid rekening houden."

Door volkomen legitieme uitspraken van een Vlaams politicus aan te vallen, respecteert De Witte noch de politieke neutraliteit die hij nochtans zou moeten respecteren, noch de vrijheid van meningsuiting in ons land. Het betreft overigens niet de eerste controversiële politieke uitspraak van de directeur.

Terwijl vroeger het CGKR een strikt federale instelling was, werd op 12 juni 2013 een samenwerkingsakkoord gesloten tussen de federale overheid, de Gewesten en de Gemeenschappen, voor de oprichting van het interfederaal Centrum voor gelijke kansen en bestrijding van discriminatie en racisme. Op 20 december 2013 werd bij decreet ingestemd met dit samenwerkingsakkoord. Alle Vlaamse partijen met uitzondering van het Vlaams Belang keurden deze bevoegdheidsuitbreiding goed. Vlaanderen staat sindsdien ook mee in voor de financiering van het interfederaal Centrum.

De raad van bestuur van dit interfederaal Centrum bestaat uit 21 leden en een regeringscommissaris benoemd door de federale regering. Zeven van die leden zijn voorgedragen door de Gemeenschappen en de Gewesten. Vier leden worden aangeduid door het Vlaams Parlement. In de plenaire vergadering van 22 oktober 2014 werden vier effectieve en plaatsvervangende leden aangeduid.

1. Hoe staat de minister tegenover de uitspraken van de directeur van het interfederaal Centrum voor gelijke kansen en bestrijding van discriminatie en racisme over het facebookbericht van de federale staatsecretaris, in het licht van diens neutraliteitsverplichting en vooral van het (gebrek aan) respect voor de vrije meningsuiting?
2. Welke gevolgen zal de Vlaamse Regering desgevallend koppelen aan de uitspraken van de directeur? Welke maatregelen zal zij nemen?
3. Welke instructies zal de Vlaamse Regering meegeven aan de bestuurders van het interfederaal Centrum met betrekking tot de positie van de directeur en het beleid van het Centrum in het algemeen?
4. Wat is de visie van de minister op de werking van het interfederaal Centrum en zijn directeur?
5. Op welke wijze zal de Vlaamse Regering samenwerken met het interfederaal Centrum?

LIESBETH HOMANS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, WONEN, GELIJKE KANSSEN EN ARMOEDEBESTRIJDING

ANTWOORD

op vraag nr. 144 van 31 oktober 2014

van **CHRIS JANSSENS**

Vooraleer in te gaan op de gestelde vragen wil ik erop wijzen dat in de samenstelling van de Raad van Bestuur van het interfederaal Centrum voor gelijke kansen en bestrijding van discriminatie en racisme (hierna interfederaal Gelijkekansencentrum genoemd) geen regeringscommissaris is voorzien.

Verder bestaat de interfederale Raad van Bestuur inderdaad uit 21 leden, die echter benoemd worden door de verschillende parlementen, en dus niet door de uitvoerende macht. 10 van de 21 leden worden benoemd door de federale Kamer van Volksvertegenwoordigers, en 11 leden (geen 7) door de Gemeenschappen en de Gewesten (4 inderdaad door het Vlaams Parlement, 2 door het Parlement van het Waalse Gewest, 2 door het Parlement van de Franse Gemeenschap, 2 door het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en 1 door het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap).

- 1-2. Het interfederaal Gelijkekansencentrum is een onafhankelijke instelling. Het samenwerkingsakkoord van 12 juni 2013 bevat hiertoe verschillende waarborgen. Zo bepaalt artikel 3, §3 dat het interfederaal Gelijkekansencentrum in de uitoefening van zijn opdrachten onafhankelijk is, overeenkomstig de Principes van Parijs zoals bepaald in de bijlage van resolutie 48/138 van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties van 20 december 1993. De Principes van Parijs bepalen onder meer dat een onafhankelijk mensenrechtenorgaan zich "rechtstreeks moet kunnen richten tot het publiek via eender welk orgaan van de pers, in het bijzonder met het oog op het geven van richtbaarheid aan haar opinies en aanbevelingen".

Gelet op de onafhankelijkheid van het interfederaal Gelijkekansencentrum, zou het niet passend zijn dat een Vlaams minister (of de Vlaamse Regering) enige invloed zou willen uitoefenen op de uitspraken van de directeur van het centrum. Het interfederaal Gelijkekansencentrum is immers niet onderworpen aan een toezicht door de uitvoerende macht. Het bestuur van het centrum is toevertrouwd aan een Raad van Bestuur die, zoals ik reeds heb vermeld, wordt samengesteld op basis van parlementaire beslissingen. De codirecteurs van het centrum (en in afwachting van hun aanstelling, de voormalige directeur van het voormalige Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding – zie verder) functioneren onder de supervisie van de Raad van Bestuur.

3. Om dezelfde redenen kan de Vlaamse Regering in geen geval instructies geven aan de bestuurders, ook niet aan degene die door het Vlaams Parlement zijn benoemd.

Het is de interfederale Raad van Bestuur die, in alle onafhankelijkheid, het algemene beleid van het interfederaal Gelijkekansencentrum bepaalt. De Vlaamse Kamer is exclusief bevoegd voor het beleid met betrekking tot de domeinen waar Vlaanderen voor bevoegd is.

De interfederale Raad van Bestuur zal op onafhankelijke wijze de directeurs van het interfederaal Centrum benoemen. De huidige directeur van het interfederaal Centrum bekleedt immers slechts een voorlopig mandaat, omdat de functies van codirecteur nog niet ingevuld zijn. Het gaat om een overgangsmaatregel die voorzien is in artikel 17, §3 van het samenwerkingsakkoord van 12 juni 2013.

4. Het interfederaal Gelijkekansencentrum is pas sinds 1 april 2014 operationeel, en de huidige directeur beschikt slechts over een overgangsmandaat. Het is dus nog veel te vroeg om (bepaalde aspecten van) de werking van het interfederaal Centrum te evalueren.

Het huidige samenwerkingsakkoord is gesloten voor een periode van drie jaar. Krachtens artikel 17 §4 wordt het na afloop van deze periode stilzwijgend verlengd voor een nieuwe periode van drie jaar, met dien verstande dat op het einde van elke periode van drie jaar elke partij dit akkoord kan ontbinden via een notificatie die zes maanden voor het verstrijken van die termijn moet ingediend worden bij de parlementsvoorzitters van alle partijen. In dat verband is in het Regeerakkoord het volgende gestipuleerd: *"Aan de beslissing over het al dan niet verlengen van het samenwerkingsakkoord van 12 juni 2013 met betrekking tot het interfederaal centrum voor gelijke kansen en bestrijding van discriminatie en racisme, gaat een evaluatie vooraf waarover het Vlaams Parlement zich uitspreekt."*

5. Het interfederaal Gelijkekansencentrum zal, vanuit zijn opdracht als onafhankelijk orgaan, het Vlaamse beleid inzake gelijke kansen en non-discriminatie opvolgen en bewaken. De adviezen, aanbevelingen en rapporten die uit deze monitoring voortvloeien, zullen een belangrijke inspiratiebron en toetssteen uitmaken voor het Vlaamse non-discriminatiebeleid.
Daarnaast laat de onafhankelijke behandeling van klachten van burgers toe om de pijnpunten inzake de bestrijding van discriminatie bloot te leggen. Als Vlaams minister bevoegd voor Gelijke Kansen zal ik inzetten op een structurele en complementaire samenwerking met het interfederaal Gelijkekansencentrum.
Hierbij blijft de opvolging van de intussen ingekantelde Meldpunten Discriminatie een belangrijk aandachtspunt. Zij staan in voor de laagdrempelige toeleiding van klachten en voor de lokale verankering van het non-discriminatiebeleid.